

Lokaal beleidskader Sociaal Domein

Veranderingen binnen het Sociaal Domein: Anders aanpakken met een beter resultaat

Binnen het sociaal domein staan grote veranderingen op stapel. Deze omvatten zowel een transitie als een transformatie. De transitie gaat over de overheveling van taken en verantwoordelijkheden van het Rijk naar gemeenten. Het betreft de volgende beleidsterreinen:

1. Jeugdzorg en jeugdbeleid lokaal vormgeven
2. AWBZ taken onderbrengen binnen de nieuwe Wmo
3. Participatiewet (Werk en Inkomen)
4. Passend onderwijs

De eerste drie gaan over decentralisatie van rijkstaken naar de gemeenten. De vierde betreft het overdragen van integrale verantwoordelijkheid van onderwijs + onderwijs/zorg naar de schoolbesturen. De transities moeten met elkaar verbonden worden door één nieuwe aanpak, die op één gezamenlijke visie gebaseerd is.

Koggenland werkt intensief aan de vormgeving en verandering van het lokaal sociaal domein. Steeds gaat het daarbij om twee aspecten: Enerzijds moet de betreffende transitie goed 'landen' zodanig dat de afzonderlijke kwaliteit gegarandeerd blijft; het financiële kader en de bedrijfsvoering zijn helder en de risico's beheersbaar. Anderzijds moet de dienstverlening binnen ons loket Zorg & Welzijn doorgaan en stap voor stap omgevormd worden naar de nieuwe samenhangende dienstverlening. Al met al betekent dit een complex proces dat zich niet vooraf precies laat uittekenen. Vertrekkend met een duidelijke visie en met een duidelijke doelstelling betekent het vooral zoeken naar de juiste stappen vooruit.

Overgangsjaar 2014

In Koggenland willen we onze dienstverlening zodanig aanpassen, dat we tijdig klaar zijn voor deze aanvullende taken en verantwoordelijkheden. Het jaar 2014 geldt daarbij als een overgangsjaar. Dit jaar willen we als gemeente alle voorbereidingen treffen en al zoveel mogelijk ervaring opdoen met de nieuwe werkwijzen. In het laatste kwartaal van 2014 zullen wij een lokale nota aanbieden, waarin wordt beschreven op welke manier Koggenland is voorbereid op de overname van rijkstaken en wat er nog dient te gebeuren. Tevens is dat het moment waarop nieuwe stappen ter besluitvorming aan de Raad kunnen worden voorgelegd. Onder meer zal het daarbij gaan om het vaststellen van noodzakelijke nieuwe verordeningen (Verordening Jeugd en Verordening nieuwe Wmo).

Uitgangspunten

De belangrijkste reden om binnen het sociaal domein samen te werken is om de nieuwe gemeentelijke taken zo effectief en efficiënt mogelijk uit te voeren. Daarbij zijn een aantal aspecten van belang:

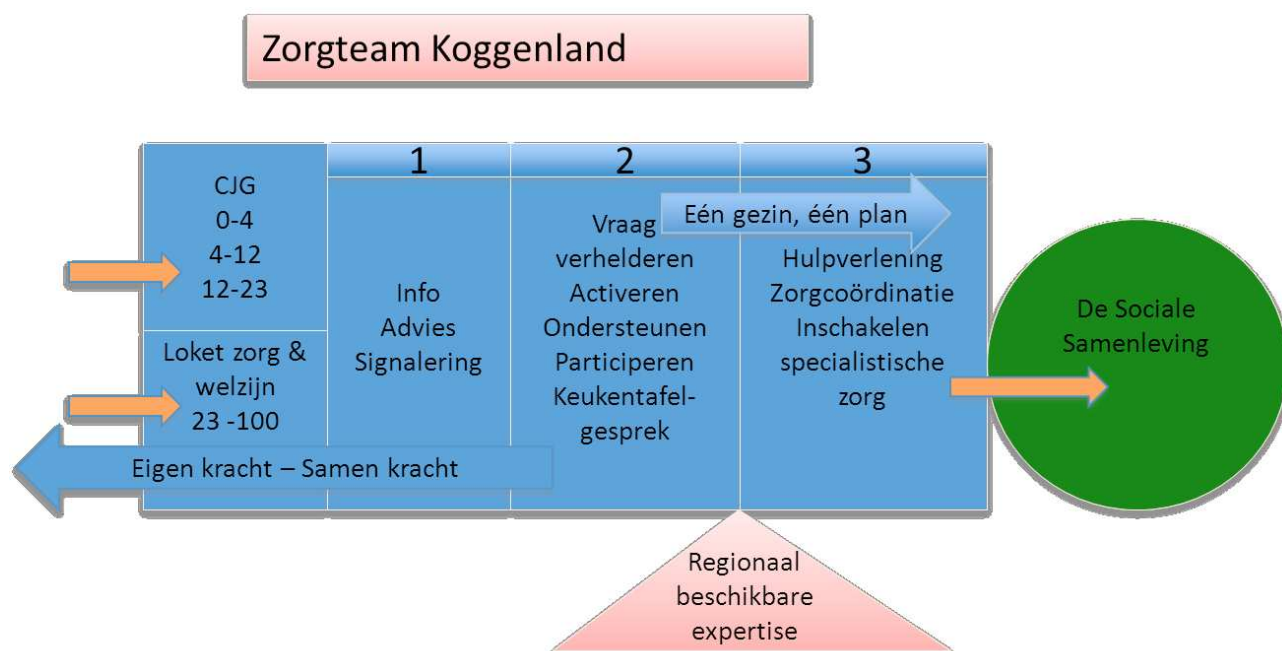
- Een omslag in denken over de dienstverlening: De situatie, de eigen mogelijkheden en de wensen van de inwoner centraal stellen en als het nodig is maatwerk bieden.
- Nog beter en efficiëntere zorg door de verschillende beleidsterreinen met elkaar te verbinden en vanuit de totale (gezins)situatie te bezien, wat nodig is.
- De hulp zoveel mogelijk in de eigen omgeving uitvoeren en die omgeving tevens inschakelen bij het kijken naar oplossingen.
- Op die manier de toeloop naar specialistische zorg verminderen.
- Aanvullende specialistische expertise, zorg en ondersteuning is snel, flexibel en zonder bureaucratische procedures beschikbaar.

Het realiseren van deze principes vraagt niet alleen een verandering in de uitvoering van de zorg, maar stelt ook nieuwe eisen aan de gemeentelijke organisatie. Daarbij gaat het zowel om de rol van regisseur, inkoper en financier en uitvoerder. In de lokale nota zullen wij met voorstellen komen om de interne organisatie zodanig aan te passen, dat deze op de nieuwe taken berekend is.

Op weg naar een sociaal gebiedsteam: Zorgteam Koggenland

Het Loket Zorg & Welzijn/CJG vormt de basis voor de aankomende veranderingen. De ambitie is om de verschillende functies binnen een 'breed loket zorg en welzijn' in samenhang uit te voeren. Op die manier komen signalen vanuit verschillende kanten binnen het loket samen en kan van daaruit het initiatief genomen worden bijvoorbeeld tot het voeren van het zgn. 'keukentafelgesprek' en kan vervolgens bezien worden welke combinatie van hulp en voorzieningen aangewezen is. Het plan is ook om de uitvoering van de hulp vanuit het loket te organiseren via het 'Zorgteam Koggenland'. Dit gebiedsteam kan zonodig aanvullende specialistische zorg in te schakelen. Ook de huisarts en de uitvoerder van kinderbeschermingsmaatregelen krijgen de wettelijke mogelijkheid om cliënten naar specialistische hulp te verwijzen. Wij willen dat dit zoveel mogelijk gebeurt in overleg en afstemming met ons, waar immers in de meeste gevallen al veel kennis over de gezinnen aanwezig is. Belangrijk daarbij is dat uitgegaan wordt van eigen kracht, het sociale netwerk en de hulp uit de eigen omgeving (De Sociale Samenleving). Vertrek- en eindpunt zijn op deze manier de samenleving en hulp en ondersteuning in principe en waar mogelijk tijdelijk.

Figuur 1: Organogram Zorgteam Koggenland

Belangrijke lokale stappen in de voorbereiding (per transitie)

1. Jeugd:

Begin 2014 gaat in elke gemeente een pilot 'gebiedsteam jeugd' van start, mede gefinancierd door de provincie. De bedoeling is om al in 2014 ervaring op te doen met het zelf afhandelen van niet complexe zorgvragen en ook een begin te maken met terugdringen van de instroom naar geïndiceerde (dure) zorg.

Dit betekent dat er vanuit Bureau Jeugdzorg (BJZ) een medewerker vanuit de toegang en – voor enkele uren per week - een gedragswetenschapper aan het lokale gebiedsteam worden toegevoegd. Beide functionarissen krijgen van BJZ de ruimte om qua functie-uitvoering aan te sluiten bij de werkwijze van het gebiedsteam. Tot 1 januari 2015 blijft BJZ echter wel nog verantwoordelijk voor de veiligheid van het kind en voor de indicatiestelling (de indicaties zijn

krachtens de huidige wet nog nodig voor de financiering van de specialistische zorg). Er zal een samenwerkingsovereenkomst met alle betrokkenen worden afgesloten.

Thema's die in 2014 verder worden opgepakt:

- Afspraken Regionaal Transitie Arrangement (RTA) afronden.
- Afspraken met de huisartsen maar ook kinder- en jeugdartsen die straks rechtstreeks specialistische zorg mogen inschakelen,
- Informatievoorziening; het opzetten van een registratie-/ informatiesysteem (voor het totale loket Zorg en Welzijn)
- Wijze van inkoop en 'governance' vanaf 2016
- Budget voor jeugdzorg en beheer
- Opstellen van een verordening
- Aansluiting met het Veiligheidshuis

2. AWBZ

De AWBZ doelgroep die wordt overgeheveld bevat in Koggenland 178 personen (peildatum 1-1-2013) die zorg in de vorm van begeleiding ontvangen. Dit is 0,7% van de bevolking en daarmee (ruim) onder het landelijk gemiddelde (1,1%).

Omring, Esdégé Reigersdaal en Wilgaerden zijn (totaal ruim tweederde van de markt) de grootste zorgaanbieders. Indicatiestelling wordt tot 1 januari 2015 door het Centrum Indicatiestelling Zorg (kortweg CIZ) uitgevoerd. Met ingang van genoemde datum geldt dat gemeenten zelf de toegang tot deze zorg moet organiseren. In Koggenland zal dit onderdeel worden van het doorontwikkelde loket Zorg & Welzijn. Daar waar het gaat om complexe zaken (bijvoorbeeld meervoudige grondslagen) wordt waar nodig externe deskundigheid in de arm genomen.

3. Participatie/regionale werkorganisatie

In februari is de oprichting van de Werkorganisatie voor de uitvoering van de participatiewet aan Uw raad voorgelegd. Daarin zijn de kaders, zoals een jaar eerder opgesteld, verder uitgewerkt. In 2014 zullen, bij positieve besluitvorming, alle voorbereidingen worden getroffen zodat de werkorganisatie per 1 januari 2015 daadwerkelijk van start kan gaan. Tevens zal daarin de afstemming met de andere transities in de uitvoering verder worden opgepakt.

4. Passend Onderwijs

Omstreeks half januari 2014 zijn de ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden ontvangen. Hierin staan afspraken over de wijze waarop de samenwerkingsverbanden voor alle leerlingen een passende plek in het onderwijs willen realiseren. Op 29 januari 2014 heeft er een regionale raadsbijeenkomst plaatsgevonden waar de ondersteuningsplannen van het Primair en Voortgezet onderwijs zijn gepresenteerd door de Samenwerkingsverbanden PO en VO. Uiterlijk begin maart 2014 zal er overeenstemming over beide ondersteuningsplannen (PO en VO) bereikt moeten worden tussen de samenwerkingsverbanden en de 7 West-Friese gemeenten (tijdens het 'Op Overeenstemming Gericht Overleg'). Daarna volgt aanbieding aan Uw raad ter instemming naar verwachting in het tweede kwartaal.